

ZIE VERDER DOSSIER BETREFFENDE HET ONTWERP KB van 8.8.1949 no. 51
K.B. 8.8.1949 no. 51

RAPPORTEN 1ste WINTERTIJD en 2de PRINSEN.
Reorganisatievoorstellen C.V.D.

NOTA AAN DEN MINISTER-PRESIDENT.

Ondergeteekenden hebben reeds verscheidene malen de aandacht van Uwe Excellentie gevestigd op een hun ter oore gekomen tendens, die naar meening dezerzijds de belangen van den Centralen Veiligheids Dienst en den Buitenlandschen Inlichtingen Dienst schaadt.

Deze tendens heeft zich in het verleden meermalen gemanifesteerd in uitlatingen van de aan Harer Majesteit's Ambassade te Londen verbonden, onder het Ministerie van Justitie ressorteerende, functionarissen, n.l. Baron Steengracht van Mooyland en Mr. de Jager.

Baron Steengracht van Mooyland vormt de voortzetting van den tijdens den oorlog te Londen werkzamen politiebuitendienst en houdt als zoodanig contact tusschen de Britsche security-organisaties en het Nederlandsche Ministerie van Justitie, meer speciaal de Afdeeling Politie daarvan.

De werkzaamheden van Mr. de Jager bestaan - voor zover dezerzijds bekend - in hoofdzaak uit Safehaven-werk (administratie en opsporing van vijandelijke vermogens enz.), terwijl hij eveneens belast was of is met het toezicht op de afwikkeling van de zich in Engeland bevindende, onder Justitie ressorteerende, dienst(en).

Er wordt door bepaalde ambtenaren van het Ministerie van Justitie bij voortduring stemming gewekt tegen den C.V.D. en in verwijderder verband tegen den B.I.D. Beide genoemde functionarissen in Londen schijnen het een gedeelte hunner taak te achten deze stemmingmakerij te steunen en te bevorderen. Aan ondergeteekenden is van Engelsche zijde medegedeeld, dat vooral Baron Steengracht van Mooyland zich hiermede gedeeltelijk onledig houdt. Door zijn werkzaamheden gedurende den oorlog heeft Baron Steengracht van Mooyland ongetwijfeld vele contacten bij de Engelsche security-organisaties en het is hem gelukt - door de hierboven aangeduide campagne - bij de Engelsche security-organisaties een zekere huivering in het leven te roepen, tengevolge waarvan in de medewerking, die de Centrale Veiligheids Dienst van de zijde dezer security-organisaties ontvangt, zich een zekere terughouding begint te manifesteren.

[Van Engelsche zijde werd bericht, dat Baron Steengracht van Mooyland het verhaal rondstrooit, dat in Nederland een "Royal Commission" in het leven is geroepen, die naar aanleiding van publicaties van den Heer Sanders het beleid van het Hoofd van den C.V.D. zal beoordeelen en dat reeds thans vaststaat, dat deze beoordeeling zal bestaan in een veroordeeling, tengevolge waarvan niet slechts dit Hoofd zal moeten aftreden, doch tevens de bedoelde Dienst onder het Ministerie van Justitie zal komen te ressorteeren. Hij impliceert dan verder, dat het gevolg hiervan ongetwijfeld zal zijn, dat ook de Buitenlandsche Inlichtingen Dienst onder Justitie zal komen

De langzamerhand gegroeide situatie wordt wel zeer goed gedemonstreerd door het volgende :

De C.V.D. vraagt dikwerf inlichtingen betreffende personen aan den Britschen Dienst. Indien dergelijke inlichtingen niet beschikbaar zijn, vraagt de Britsche Dienst inlichtingen aan Baron Steengracht van Mooyland, die op zijn beurt dit verzoek doorgeeft aan de Afdeeling Politie van het Ministerie van Justitie. Het antwoord van de Afdeeling Politie wordt dan via Londen en de Britten naar den C.V.D. teruggeleid. Dergelijke inlichtingen zijn voor den C.V.D. niet rechtstreeks van de Afdeeling Politie verkrijgbaar.]

[Het behoeft wel geen betoog, dat deze stand van zaken nadeelig is voor de Nederlandsche belangen en het is naar de meening van stellers dezes eveneens duidelijk, dat het voor het Nederlandsche prestige in hooge mate ongewenscht is, dat

Overheidsdiensten, die hun vertakkingen of relaties hebben met overeenkomstige diensten in het buitenland, interne meeningsverschillen ten opzichte van deze buitenlandsche relaties gebruiken teneinde elkaar schade te berokkenen.

Helaas moet worden vastgesteld, dat de tendens, welke hierboven ter sprake is gekomen, zich niet beperkt tot onder Justitie ressorteerende ambtenaren te Londen. Ook te Parijs verkondigt de Heer Spijker eenzelfde meening, zij het dan ook, dat hem niet de verwijten kunnen worden gemaakt, die ondergeteekenden meenen te moeten maken tegen de in Londen aanwezige ambtenaren. Dit duidt echter op centraal geïnspireerde richtlijnen, die ongetwijfeld hun oorsprong vinden in het Ministerie van Justitie.

Er is naar de meening van ondergeteekenden alle aanleiding om de kwestie der in het buitenland werkzame ambtenaren van Justitie aan een onderzoek te onderwerpen.

Zoo is begin November j.l. o.a. een door het Ministerie van Justitie bij het Consulaat-Generaal te Antwerpen gedetacheerde ambtenaar, die belast was met het tegengaan van deviezensmokkelarij en andere contrabande in het grensgebied tusschen België en Nederland, te Nispen gearresteerd in het bezit van een bedrag van f 60.000,-.

Van Belgische zijde is men over deze fraude, gepleegd door een ambtenaar in functie, ten zeerste ontstemd geweest.

Afgezien van de gebleken onbetrouwbaarheid van dezen ambtenaar, is de functie die hij bekleedde naar dezerzijdsche meening merkwaardig. Hij verrichtte toch op eigen initiatief, of op last van de justitieele autoriteiten hier te lande, onderzoeken in het buitenland en nam verhooren af van "verdachten" buiten de plaatselijke politie om. Het is dezerzijds bekend, dat naar een opvolger van den betrokkene wordt gezocht.

Het komt ondergeteekenden dezes voor, dat een eind zal moeten worden gemaakt aan de handelingen, die hierboven zijn omschreven, aangezien deze schadelijk zijn voor de onder hunne leiding staande Diensten, waarbij bovendien niet over het hoofd kan worden gezien, dat de goede naam van ons land door de hierbeschreven handelwijze aanmerkelijke schade lijdt.

's-Gravenhage, 23 Januari 1947,

Het Hoofd van den
Centralen Veiligheids Dienst,

De Regeeringscommissaris
in Algemeenen Dienst,

Mr.L.Einthoven.

Mr.C.L.W.Fock.

Acv.

MEMORANDUM.

Van zeer betrouwbare zijde werd door mij vernomen, dat 2 personen van de ex-oorlogsorganisatie VRINTEN in Engeland thans nog in functie zijn.

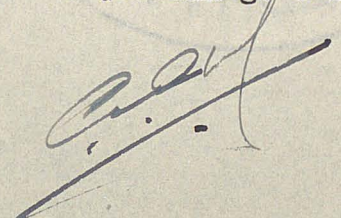
Beide Heeren waren Zaterdag 1.1. in Nederland, tot het bijwonen van een bespreking op de Raanweg, waar ook aanwezig was Baron STEENGRACHT van MOOYLAND.

De nog in Engeland in functie zijnde agenten van VRINTEN zijn :

De Heer C.G. van den BERGE, met standplaats Glasgow
en

De Heer H. POSTHUMA, met standplaats Liverpool

S'Gravenhage 6-1-'47

A handwritten signature in dark ink, appearing to be 'C.G. van den Berge', written over a horizontal line.

AFSCHRIFT.

MINISTERIE VAN
BUITENLANDSCHE ZAKEN

's-Gravenhage, den 18den September 1946.

Afdeeling Administratieve Zaken
No.76748-5847 G.S.

ONTVANGEN: 26-9-46.

DOSSIER: C 42.

AGENDA No. 20 j.

Onder verwijzing laatstelijk naar mijn brief van 13 Augustus 1946, no.67218-5304 G.S., heb ik de eer U hiernevens afschrift te doen toekomen van een schrijven van Hr.Ms.Ambassadeur te Parijs van 6 September 1946, No.7985/1963.

Ik moge U naar den inhoud van dit schrijven verwijzen en voorts naar mijn schrijven van 25 Juli 1946, No.56247-3726 G.S. aan Jhr.van Starckenburgh, waarvan ik U afschrift deed toekomen. Ik zal het op prijs stellen van U te vernemen wat Uw oordeel is omtrent den thans voorgestelden vorm van de organisatie der internationale rechts- en politiehulp te Parijs. Terwijl ik het belang van deze inzie, wil het mij tevens voorkomen, dat gestreefd moet worden naar de eenvoudigste, meest efficiente en voor 's Lands Schatkist minst bezwaarlijke vormgeving daaraan.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSCHE ZAKEN

Voor dezen

De Secretaris-Generaal,

w.g. A.M.Snouck Hurgronje.

Den Heere Minister van Justitie
te 's-Gravenhage.

Parijs, 6 September 1946.

No. 7985/1963.

Met verwijzing naar haar schrijven d.d. 14 Augustus j.l. DAZ no. 66095/5359 GS/1738 nopens de benoeming van Jhr. de Beaufort als ambtenaar voor de internationale rechts- en politiehulp aan deze Ambassade, heb ik de eer Uwer Excellentie het volgende te berichten.

Bij mijn schrijven van 16 Mei j.l. no. 4746/1016 mocht ik Uwer Excellentie verslag uitbrengen over de reorganisatieplannen van het Bureau Weidner, dewelke door mij, bij het uitblijven van de komst van een attaché voor juridische zaken, ter hand waren genomen.

Deze reorganisatie is sinds 1 Juli j.l. een feit geworden, in dier voege, dat opgemeld bureau voorloopig is gebracht onder de Consulaire Afdeeling van deze Ambassade, alwaar naast de tot dusverre speciaal voor het BNV en het Ministerie van Justitie verrichte werkzaamheden tevens de paspoorten- en visacontrôle door de betrokken ambtenaren wordt uitgeoefend.

Hoewel aanvankelijk ook dezerzijds op de uitzending van een Ambtenaar van het Ministerie van Justitie werd aangedrongen, teneinde met behulp van één persoon, bekend met de behoeften der Nederlandsche justitie en politie, de uiteindelijke omvang, plaats en werkzaamheden van het voormalige Bureau Weidner definitief te regelen, en dezen ambtenaar met de definitieve leiding te belasten, vraag ik mij, naar aanleiding van de in den afgelopen tijd opgedane ervaring, af of hiervoor nog aanleiding bestaat.

Het wil mij voorkomen, dat de heer T.W. Spijker die dusverre als opvolger van Kapitein Weidner de leiding van deze Afdeeling heeft gehad, in samenwerking zoude kunnen komen om definitief als zoodanig benoemd te worden.

Zijn positie zou eenvoudiger en voor 's Lands kas minder bezwaarlijk zijn dan de positie, die Jhr. de Beaufort zou moeten worden toegedacht. De omvang der werkzaamheden zal het in de naaste toekomst waarschijnlijk mogelijk maken tot verdere inkrimping van de huidige personeelsbezetting over te gaan.

Indien het Ministerie van Justitie zich hiermede zoude kunnen vereenigen, zou de taak, die op internationaal justitieel en politieel gebied moet worden verricht, door den heer Spijker naast de paspoorten- en visacontrole kunnen worden vervuld.

Ik teeken hierbij nog aan dat de heer Spijker goede relaties onderhoudt met de Fransche justitieele en politieele autoriteiten.

Ik zal het op prijs stellen Uwer Excellentie's oordeel terzake, kan het zijn spoedig, te mogen vernemen teneinde eventueele voorstellen tot een definitieve benoeming en organisatie van deze Afdeeling, zoonoodig in overleg met het Ministerie van Justitie, aan Uwe Excellentie te kunnen voorleggen.

De Ambassadeur,
w.g.A.W.L. Tjarda van Starckenborgh.

6 September 1946

nr.13490

Onderwerp: Internationale rechts- en politiehulp.

ONTVANGEN : 8-6-46

DOSSIER : C 46.

AGENDA No. 20 L.

Ik moge verwijzen naar den brief van Uw Ambtsvoorganger d.d. 3 April, A 46/46 Kabinet Geheim, alsmede naar het antwoord van mijn Ambtsvoorganger d.d. 30 April, S/L 9283.

Mij is ter oore gekomen, dat plannen bestaan om zeer binnenkort den vroegeren Inspecteur van Politie der 3e Klasse B.de Beaufort als politie-attaché aan Harer Majesteit's Ambassade te Parijs te verbinden in verband met de internationale rechts- en politiehulp.

Naar aanleiding van de in den aanhef van dezen brief vermelde correspondentie sou ik het op prijs stellen, indien de plaatsing van den Heer de Beaufort niet zal worden geëffectueerd, totdat deze kwestie door U met onzen Ambtgenoot van Buitenlandsche Zaken en mijzelve is besproken.

Copie van dit schrijven zend ik aan mijn Ambtgenoot van Buitenlandsche Zaken.

De Minister-President:

Den Heer Minister van Justitie.

Copie aan den Heer Minister van Buitenlandsche Zaken.

ONTVANGEN: P-6-76

DOSSIER: C 63

AGENDA No. 28 i

ZEER GEHEIM.

RAPPORT.

Voor mijn vertrek naar Engeland had de Majoor Siedenburg aan den Engelschen Captain A.F. Corin van M.I.5 (War Office, room 055, Londen), die hij persoonlijk kende, een introductie-brief gezonden, waarin hij behalve bijz onderheden omtrent mijn persoon en mijn werkzaamheden, o.m. had medegedeeld, dat ik van mijn aanwezigheid in Londen gebruik wenschte te maken Corin te bezoeken en diens medewerking in te roepen om zoo mogelijk kennis te maken met mijn "opposite number" in M.I.5 en de Special Branch van New Scotland Yard.

Op Woensdag 24 Juli 1946 vervoegde ik mij in Londen aan het War-Office en vroeg naar Captain Corin. Na eenig wachten werd ik aan de telefoon verzocht. De secretaresse van Captain Corin - laatstgenoemde was niet aanwezig - deelde mij mede, dat de brief van den Majoor Siedenburg was ontvangen. Zij vroeg mij hoe lang ik nog in Londen dacht te blijven, verzocht mij haar mijn adres aldaar en mijn telefoonnummer op te geven en zeide mij, dat het interview zou worden ~~g~~arrangeerd en dat ik bericht zou ontvangen waar en wanneer dit zou plaats hebben.

Twee dagen later belde de plaatsvervanger van Corin mij op. Hij deelde mij mede, dat Corin niet aanwezig was, maar dat hij een bezoek van mij aan de S.B. en wel aan den Chef daarvan, den Deputy-Commander L.J. Burt had voorbereid. Hij verzocht mij echter met eenige plichtpleging, doch nadrukkelijk, den Heer Burt te benaderen via het Nederlandsche Ministerie van Justitie aan Eaton Square en daartoe in contact te treden met Dr. Jager, wien hij - volgens zijn zeggen - bereids had ingelicht. Alles was overigens reeds "smoothly arranged".

Nog dienzelfden dag begaf ik mij naar 82 Eaton Square en sprak met Mr. Jager, die aldaar de leiding heeft. Deze ontving mij met de woorden: "Wel mijnheer Cr., wat komt U ons vertellen?" Toen ik hem had laten blijken, dat vertellen nu niet juist het doel van mijn komst was, maar wel het verkrijgen van zijn blijkbaar noodzakelijk intermediair voor mijn bezoek aan Burt, deed hij zeer verwonderd en zeide van niets te weten. Noch Corin, noch iemand anders van het War-Office had hem over de onderwerpelijke aangelegenheid bericht, zeide hij. Het was misschien mogelijk, dat een zoodanig bericht ingekomen was bij dengene, die meer speciaal belast was met het onderhouden van het contact. Hij zou dit even informeeren. Ofschoon hij zulks telefonisch had kunnen doen, gaf hij er blijkbaar de voorkeur aan het vertrek te verlaten. Na mij vrij geruimen tijd alleen te hebben gelaten, kwam hij terug met iemand, dien hij voorstelde als "Baron Steengracht van Moyland". Deze was de man van het contact; ook hij zeide van niets te weten. Beide heeren trachtten mij vervolgens aan een soort van ondervraging te onderwerpen, welke nogal doorzichtig was. Er werd geïnformeerd naar allerlei toestanden en verhoudingen in Nederland, hoe het nu eigenlijk met het B.N.V. was gesteld, of het mogelijk was, dat ze mijn naam door Mr. Goossen hadden hooren noemen, wat ik nu wel precies van Burt of de S.B. wilde weten en of ik de eventueel door mij begeerde wetenschap ook niet van hen kon verkrijgen, want zij waren uiteraard volkomen geïnformeerd. Vervolgens werd nog eens met nadruk onder mijn aandacht gebracht, dat elk contact zoowel met M.I.5

als met Scotland Yard uitsluitend over Eaton Square liep. Ter illustratie werd het voorbeeld genoemd, dat ook de met het onderzoek in de zaak De Geer belaste heeren Posthuma en Heijink van de Amsterdamsche Politie, die met S.Y. in verbinding moesten treden, eerst bij hen waren geweest en voorts dat de Kolonel Eindhoven, die wel Eaton Square had bezocht, weliswaar had gemeend zelfstandig relaties te kunnen aanknoopen met M.I.5 en met heeren van M.I.5 had gegeten, doch dat alle correspondentie van M.I.5 toch uitsluitend over hen bleef loopen.

Ik heb dit alles met veel geduld over mij heen laten gaan, omdat ik de ~~rem van dit zonderling~~ intermediair wilde loskrijgen en in elk geval zonder onhoffelijk te worden tegenover M.I.5, die mij dezen weg had verzocht te bewandelen, een kennismaking met Burt wilde bereiken, al was het duidelijk, dat van een onderhoud met dezen onder de gegeven omstandigheden weinig waardevols te verwachten was.

Toen de heeren de kwestie maar moeilijk bleven vinden, heb ik hun tenslotte de suggestie aan de hand gedaan de telefoon op te nemen en Gorin of Burt, die zij beiden zeiden goed te kennen, op te bellen, opdat de zaak misschien dan wat eenvoudiger zou worden. Ook dit stuitte echter op door mij niet begrepen moeilijkheden en kon eerst in den namiddag gebeuren. Ik ben toen vertrokken met de mededeeling, dat ik er op rekende, dat dien namiddag een onderhoud met Burt zou zijn geregeld. Aan het eind van dien middag werd mij gezegd, dat men den Heer Burt nog niet had kunnen bereiken en werd ik uitgenoodigd den volgenden dag nog eens te informeeren. Dien volgenden dag heb ik telefonisch tweemaal geïnformeerd en den laatsten keer deelde de Heer Steengracht mij mede, dat hij een onderhoud had gearrangeerd, dat twee dagen later (de volgende dag was een Zondag) in den morgen om 11 uur op S.Y. zou plaatshebben. Het bleek, dat dit onderhoud zou geschieden in het bijzijn van den Heer Steengracht, want mij werd verzocht tevoren Eaton Square aan te doen, om mij van zijn geleide te verzekeren.

Op den bewusten morgen begaf ik mij in gezelschap van den Heer Steengracht naar S.Y. Het was terstond duidelijk, dat diens positie aldaar een stevige was. Men kende hem blijkbaar zeer goed en uitte vele vriendelijkheden jegens den "baron". Het onderhoud met den Heer Burt was kort en bleef een formeele kennismaking. Een groot deel van het gesprek bestond uit het uitwisselen tusschen Burt en den Heer Steengracht van recente vroolijke particuliere herinneringen. Burt toonde tegenover mij een zekere hoffelijke terughoudendheid. Op zakelijke kwesties werd practisch niet ingegaan. In hoeverre dit een gevolg was van het arrangeeren van het onderhoud door den Heer Steengracht, kan ik uiteraard niet beoordeelen.

Toen dit onderhoud tot het verleden behoorde en het mij voorkwam, dat thans mijnerzijds aan het protocol ruimschoots eer was bewezen, heb ik mij rechtstreeks en zelfstandig - zij het met medeweten van Burt - in verbinding gesteld met een van zijn ondergeschikte ambtenaren, dien ik persoonlijk kende. Van hem en anderen heb ik gedurende de volgende dagen inderdaad waardevolle gegevens betreffende de werkwijze enz. van de S.B. verkregen. Het schijnt, dat Burt, die geen eigenlijke S.B.-man is, doch afkomstig is van de Grinineele Afdeling en tijdens den oorlog Colonel was bij M.I.5, door M.I.5 op zijn tegenwoordige plaats is gesteld. Hij zou zeer voorzichtig van aard zijn en buitengewoon soepel jegens M.I.5, in tegenstelling met den vorigen chef der S.B., die vaak een meer zelfstandige houding zou hebben ingenomen.

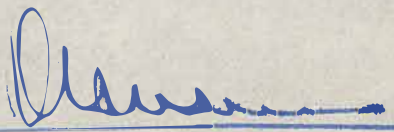
Men ontkomt niet aan den indruk, dat de Heer Steengracht de lange oorlogsjaren geenszins ongebruikt heeft laten voorbijgaan,

om zijn positie als contact-man stevig te vestigen en dat hij zeker niet van plan is zich deze positie gemakkelijk te laten ontnemen. Men neemt aan, dat deze stevige positie meer te danken is aan zijn adellijken titel, zijn geld en zijn fêteeren van verschillende personen dan aan zijn deskundigheid op het terrein van "Intelligence" en Politie, op welk terrein hij nl. als een volslagen leek wordt beschouwd.

Uit de opgedane ervaringen blijkt, dat het thans voor den Centralen Veiligheidsdienst, die rechtstreeks onder den Minister-President staat en slechts aan dezen verantwoording schuldig is, uitgesloten is, contact te onderhouden met een overeenkomstigen Engelschen dienst zonder de tusschenkomst van Nederlandsche ambtenaren in Londen, die met den C.V.D. niets uitstaande hebben. Deze tusschenkomst is overbodig, ongerijmd en funest. De toestand zou niet zoo ernstig zijn, wanneer bedoelde ambtenaren met de liquidatie van het Nederlandsche Ministerie van Justitie in Londen zouden verdwijnen. Indien de berichten juist zijn, zouden deze ambtenaren thans reeds zijn ondergebracht bij den Nederlandschen Ambassadeur in Londen en bestaat het voornemen althans den Heer Steengracht in zijn functie van verbindingsman te handhaven.

's- Gravenhage, 24 Augustus 1946.

De Luitenant-Kolonel:

J.G.Crabbendam.

NOTA VOOR DEN MINISTER-PRESIDENT.

Wij hebben de eer Uwer Excellentie het volgende te berichten.

Onder het Militair Gezag ressorteerde destijds het Bureau Weidner te Parijs, welk Bureau een onderafdeeling was van de security-sectie van den Staf van het M.G., dat zich bezighield met onderzoeken van politieke betrouwbaarheid van in Frankrijk vertoevende Nederlanders. Na de oprichting van het Bureau Nationale Veiligheid, dat de werkzaamheden van de security-sectie van den Staf M.G. overnam, bleek verschil van opvatting te bestaan t.a.v. de status van dit Bureau, aangezien zowel het Ministerie van Justitie als het Bureau Nationale Veiligheid, dat alle kosten van dit Bureau betaalde, van meening waren, dat het betrokken Bureau onder hen ressorteerde. Uiteindelijk werd in overleg met Hr. Ms. Ambassadeur besloten dit Bureau te liquideeren, welke liquidatie reeds gedeeltelijk heeft plaatsgehad; aan Hr. Ms. Ambassadeur te Parijs, onder wiens auspiciën dit Bureau thans werkzaam is, is overgelaten het tijdstip van algeheele liquidatie te bepalen.

In April van dit jaar werd door het Ministerie van Justitie de wensch uitgesproken, eigen vertegenwoordigers te plaatsen bij Hr. Ms. Ambassadeur in eenige hoofdsteden in het buitenland, ten einde ten behoeve van dit Ministerie de contacten te onderhouden met politioneele autoriteiten van de betrokken landen. De noodzaak hiervan werd door den toenmaligen Minister-President bestreden, in hoofdzaak om de volgende redenen :

1. Politioneel contact is incidenteel, politioneele onderzoeken door Nederlandsche politie-ambtenaren in het buitenland vinden uiteraard niet plaats, aangezien dergelijke onderzoeken moeten geschieden door de politie ter plaatse.
2. Het zeer noodzakelijke contact op het gebied van contra-spionage met de plaatselijke buitenlandse instanties ten behoeve van het B.N.V. en later van den C.V.D., behoort te geschieden vanwege den vertegenwoordiger van den B.I.D., aangezien deze werkzaamheden niet onder het Ministerie van Justitie ressorteeren.
3. Bemiddeling verleenen tot uitlevering van misdadigers en het introduceeren van Nederlandsche politie-ambtenaren bij hun buitenlandse collega's kan door de Ambassade geschieden.

Deze zaak is slepende gebleven, echter wordt thans vernomen, dat het Ministerie van Justitie plannen heeft om den vroegeren Insp. van Politie der 3e Klasse B. de Beaufort als diplomatiek ambtenaar (naar verluidt als "Conseiller juridique") aan Hr. Ms. Ambassade te Parijs te verbinden. Deze zou dan tevens aan het hoofd worden gesteld van het zich in liquidatie bevindende voormalige Bureau Weidner.

Momenteel bevindt zich in Parijs de res. le. Lt. J. Ludolph, die in de afgelopen 8 maanden, sedert de oprichting van den B.I.D. onder diens verantwoordelijkheid, het noodige contact heeft onderhouden en heeft samengewerkt met de betrokken Fransche instanties op het gebied der contra-spionage. Bij de as. plaatsing ter Ambassade te Parijs van een vertegenwoordiger van den B.I.D., zal Lt. Ludolph intern onder diens bevelen worden geplaatst, terwijl hij naar buiten ten opzichte van de Fransche instanties zelfstandig zal blijven optreden.

Indien tot plaatsing van den heer de Beaufort, als door het Ministerie v. Justitie gewenscht, zou worden overgegaan, zoo is het zeker, dat deze zich zal gaan bewegen op het terrein van den B.I.D. en de contra-spionage, aangezien, zooals in bovenstaande punten 1-3 uiteengezet, hij geen dagtaak zal hebben.

Naar de meening van ondergeteekenden is dus de plaatsing van den heer de Beaufort te Parijs onnoodig en ongewenscht en dezerzijds is danook heden mondeling aan het Ministerie van Buitenlandsche Zaken verzocht deze kwestie vooralsnog aan te houden, tot dat een uiteindelijke beslissing zal zijn genomen of de noodzakelijke werkzaamheden zullen kunnen geschieden op de wijze als hierboven is uiteengezet.

Datum 3 Augustus 1946,
Date
Scheveningen, Huize Royal.

Nr. *Sub. 549/46*
Onderwerp
Subject
Bijlagen 1
Enclosures
Typ. MR
Dict.

AAN:

den Regeeringscommissaris
in Algemeenen Dienst,
Plein 1813 No.4,
's - G r a v e n h a g e .

P E R S O O N L I J K .

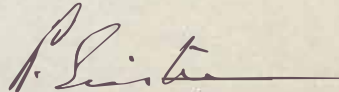
Amice,

In verband met ons onderhoud van heden
2 Augustus en naar aanleiding van de vele ge-
meenschappelijke besprekingen over het onder-
werp der buitenlandsche diensten van Justitie,
doe ik U hierbij een afschrift toekomen van een
nota, die ik ontving.

Gaarne hierover Uw oordeel.

Vriendschappelijke groeten,

tàv.

L.Einthoven.

ONTVANGEN:	6-8-46
DOSSIER:	C67
AGENDA No.	4446 28f

A F S C H R I F T.

BUREAU NATIONALE VEILIGHEID
H.O. NETHERLANDS SECURITY SERVICE

Datum Scheveningen, 31 Juli 1946.
Date

Onderwerp

Subject

Bijlagen

Enclosures

Typ.

Dict.

Mr. Goossen van het Directoraat Generaal van Politie deelde mij mede, dat het Directoraat bereid is om de onkosten van ons bureau Weydner over te nemen, indien er van hieruit een schrijven uitgaat met dat verzoek, gericht aan het Ministerie van Justitie, Hoofd Kabinet Afd. Politie, Raamweg 47 Den Haag.

De Inspecteur van Politie le kl.,
w.g. E. van der Noordaa.

B. N. V.

Leery kolonel E.
VERTROUWELIJK

Breda, 16 Juli 1946.

BUREAU - B.

No: 242/-46- ~~Zeer-Geheim.~~

Kab. 27.

Onderwerp: "Veiligheidsdienst."

In verband met het onderhoud, hetwelk ik de eer had gisteren met U.H.E.G. te hebben, met betrekking tot de mogelijkheid, dat door Justitie zelf een dienst is - of wordt opgericht, moge ik U het volgende berichten:

"Gisterenavond, even voor het vertrek van onze trein 18.34 uur van Den Haag, ontmoette ik op het station aldaar, de PD 359 k Heer A. Vrinten, thans wonende te Rotterdam.

Vrinten was in de mobilisatie 1914-1918 wachtmeester der Cavalerie en maakte deel uit van de 10 onderofficieren, die toen ter beschikking werden gesteld van den Chef van den Staf te Den Haag, ter controleering en observeering van den geest onder de gemobiliseerde militairen.

Na den wapenstilstand, 11 Nov. 1918, bleven deze O.O. nog geruimen tijd voor genoemden Staf werkzaam, waarbij Vrinten een groote mate van activiteit aan den dag legde ten aanzien van politieke bijeenkomsten van burgers.

Hiermede betrad hij evenwel een terrein dat buiten zijn bevoegdheid lag, in verband waarmede hij op dat punt ook werd gecorrigeerd.

Eenige van bedoelde 10 onderofficieren, gingen later over naar de Rijksrecherche, o.a. de tegenwoordige Rijksrechercheur W. Wooning te Den Haag.

Vrinten deed ook moeite om bij de Rijksrecherche te komen, doch de redenen, die hem dit beletten, zijn mij nimmer bekend geworden.

Na demobilisatie vestigde hij zich te Rotterdam en was daar een aantal jaren werkzaam voor een Verzekeringsmaatschappij

Een groot aantal jaren vóór 1940, was hij verbonden aan den Engelschen dienst en deze functie was van 1935-1940 wel het voornaamste werk, hetwelk hij verrichtte, terwijl zijn verzekeringswerk daartoe een mooie camouflage bood.

De details van zijn werk zijn mij echter niet bekend.

Wel weet ik, dat hij regelmatig in verbinding stond met zijn te Den Haag verblijvende Engelsche opdrachtgevers en dat hij ten behoeve van dien dienst ook regelmatig België bezocht.

De Heer Rozenberg, die zich den Heer Vrinten ook nog wel zal herinneren, is er mogelijk wel mede bekend, wat hij eigenlijk uitvoerde.

A a n
Den Heer Hoofd van BUREAU-B.

Een

B. N. V.

J a v a s t r a a t, 68,

's-G R A V E N H A G E.

VERTROUWELIJK

Een feit is, dat Vrinten in het voorjaar van 1940 bij de Duitschers bekend stond als Engelsch agent, en dat zijn naam als zoodanig op de Duitse zwarte lijst voor kwam.

Bij het uitbreken van den oorlog op 10 Mei 1940, is Vrinten met zijn vrouw en drie kinderen, door bemiddeling van zijn Engelsche chefs, uit Rotterdam per boot vertrokken en naar Engeland overgestoken.

Van Mei- tot October 1940 was hij in Engeland nog aan den Engelschen dienst verbonden.

Om welke reden zijn dienstverband daar werd verbroken, is mij niet bekend.

Op 1 Augustus 1940 werd onder leiding van den Heer F. van 't Sant, een nieuwen Ned. Inlichtingendienst te Londen gevestigd, die werd geplaatst onder het Ned. Departement van Justitie.

Bij dezen dienst werden toen te werk gesteld, de reserve kapitein van de Kust-Artillerie, Mr. R. P. J. Derksema (zoon van den oud-Commissaris van Politie te Zwolle en tot aan de mobilisatie 1939 advocaat en procureur te Zutphen) en ondergeteekende, met twee Maréchaussee's, genaamd A. van Rijn en H. v. d. Berg.

Er bestond een vriendschappelijke verhouding tusschen den Heer Van 't Sant en het hoofd van den Engelschen dienst, waartoe Vrinten behoorde.

Omstreeks October 1940 werd de Heer Vrinten bij onzen dienst ingedeeld, die toen speciaal werd belast met de behandeling van politieke gevallen onder de leden van de Nederlandsche koopvaardijvloot.

Vrinten heeft den geheelen oorlogstijd aan dezen tak van dienst gewerkt en wist deze zoodanig uit te breiden, dat op zijn afdeeling in 1944 een zestal helpers werkzaam waren.

Het aantal Nederlandsche zeevarenden, dat in Engeland thuishoorde, bedroeg circa 25000, waaronder een groot aantal was van wien later bleek, dat zij lid der N.S.B. of wel sympathiseerend lid, of wel pro-Duitsch gezind waren.

Bovendien werden gevallen van communistische agitatie onder deze zeevarenden door hem behandeld.

Van de door de afdeeling van Vrinten behandelde gevallen werden dossiers aangelegd, terwijl tevens een daarop betrekking hebbende zeer uitgebreide kartotheek door hem werd samengesteld.

In 1943 werden te Glasgow en in eenige andere belangrijke havenplaatsen in Engeland, assistenten van Vrinten geplaatst, wier werk eveneens door Vrinten werd verzameld, gedossierd en in kaart gebracht.

De Heer Van 't Sant werd per 1 Augustus 1941 van zijn functie als hoofd van den geheelen dienst, ontheven en in diens plaats werd de inmiddels tot Majoor bevorderde Heer Derksema benoemd.

Beurtelings kwam onzen dienst onder het Departement van Marine, Oorlog, Binnenlandsche Zaken, om ten slotte toch weer onder Justitie terecht te komen, welke laatste wijziging in hoofdzaak het gevolg was van het streven van den toenmalige Minister van Justitie, Mr. Dr. R. M. van Angeren.

Zeer tegen den zin van Mr. van Angeren en later van Mr. van Heuven Goedhart, werd onze dienst in den zomer van 1944 in geschakeld in het inmiddels ingestelde Militair Gezag en kwam derhalve onder dat instituut te ressorteeren.

Alleen

Alleen de afdeling van den Heer Vrinten werd hiervan uitgezonderd en bleef dus onder Justitie.

Het archief van Majoor Derksema, bevattende een groot aantal dossiers, betrekking hebbende op politieke bedrijvigheid en onbetrouwbaarheid van buiten ons land vertoevende Nederlanders, bleef eveneens ter beschikking van Justitie te Londen achter.

Majoor Derksema werd hoofd van de Sectie "Inlichtingen" (Sectie III) van het Militair Gezag en zag zich dus genoodzaakt in October 1944 met de overige afdelingen van het M.G. naar Brussel te vertrekken.

Het gedeelte van het archief, hetwelk betrekking had op Nederlanders in het vaderland, werd beschouwd te behooren tot vorengenoemde Sectie III M.G. en ging derhalve mede van Londen naar Brussel en later naar het B.N.V.

Als opvolger van Mr. Derksema bleef te Londen achter, Baron H. Steengracht van Moyland, omtrent wien ik reeds vroeger mededeelingen deed bij d.z. schrijven, No: 47/-46-Zeer-Geheim, d.d. 17 Februari 1946.

Bij het onderhoud, hetwelk ik gisrenavond met Vrinten had op het station te Den Haag en tijdens den treinreis Den Haag Rotterdam, vernam ik van hem het volgende:

De Heer Vrinten, die als arbeidscontractant bij Justitie werkzaam was, is op 10 Mei 1946 met het tot zijn afdeling behorende archief, in opdracht van het Dept. van Justitie, van Londen overgekomen naar Den Haag.

Hij is per 1 Juni 1946 aangesteld als Inspecteur der Rijksrecherche, 2e klasse en is met zijn archief ondergebracht bij Mr. J. P. G. Goossen, Raamweg, 47, te Den Haag.

Met eenige assistenten is hij thans nog bezig zijn archief op te zetten en te completeren, waartoe hij dagelijks van Rotterdam, waar hij thans weer met zijn gezin woont, naar het bureau, Raamweg 47 te Den Haag, op- en neer reist.

Vrinten deelde mede, dat deze werkzaamheden spoedig zullen voltooid zijn, waarna hij weer - zoals vroeger - op reis gaat en hij verklaarde voornemens te zijn, dan ook België eens spoedig te gaan bezoeken.

Op mijn vraag, of zijn dienst zich nu ook nog regelmatig met politieke aangelegenheden bezig hield en mede op het gebied van het communisme werkzaam was, antwoordde hij: "Ja, natuurlijk, alle gevallen die we tegenkomen, of die we te weten komen, worden natuurlijk behandeld."

Teneinde mij niet al te veel bloot te geven, heb ik voor 't overige mijn belangstelling meer doen uitgaan naar de hem en mij bekende, buiten onzen dienst staande, aangelegenheden te Londen.

Terloops vernam ik nog van hem, dat het te Londen achtergebleven deel van het Ned. Dept. van Justitie, in het voorjaar van 1946 vanuit het Arlington House is overgeplaatst naar het gebouw, waarin onzen dienst gevestigd was, n.l. 82 Eaton Square.

Als hoofd fungeert daar nu een zekere Mr. De Jager, voorheen reeds werkzaam op het Dept. van Justitie te Londen, aan wien Baron Steengracht van Moyland nu ondergeschikt is.

Zij behandelen nog steeds gevallen van politieke aard van (het in) buitenland verblijvende Nederlanders. In totaal zijn daaraan nog circa 6 of 7 personen in Londen werkzaam.

Het op den dienst van Mr. de Jager betrekking hebbende archief, dat inmiddels tot een zeer omvangrijk geheel is uitgegroeid, is nog steeds op 82, Eaton Square te Londen aanwezig, en omtrent overbrenging daarvan naar Den Haag, had Vrinten nog niets vernomen.

Uit het vorenstaande moge U blijken, de bevestiging van mijn met U ter sprake gebracht vermoeden, dat Justitie op vrij intensieve wijze bezig is met den op 1 Augustus 1940 onder dat Departement opgezette "Inlichtingendienst" rustig voort te zetten.

Tevens meen ik, dat aan de hand hiervan met vrij groote zekerheid kan worden aangenomen, dat genoemd Departement zijn Rijksrechercheurs tot dat doel mede heeft ingeschakeld.

Mede met het oog op de op handen zijnde besprekingen ten aanzien van de vraag, waar onze dienst zal worden ondergebracht, waaromtrent U mij gisteren eenige "vertrouwelijke" mededeelingen deed, meende ik goed te doen het vorenstaande ter Uwer kennis te brengen.

Gezien het uiterst geheime karakter van de in dit schrijven vermelde gegevens, meen ik mij de vrijheid te mogen veroorloven, dit aan Uw woonadres te adresseeren.

W.

M. Fock

S/L. 9283.

ONTVANGEN: <i>P/5</i> DOSSIER: <i>C 46.</i> AGENDA No. 28 <i>28^e</i>
--

Betreft: Internationale Rechts- en Politie...

Uw schrijven van 3 April 1946, insake bovengemeld, hetwelk gericht was aan den Begeeringscommissaris in Algemeenen Dienst, Mr. C.L.V. Fock, en dat als een antwoord op mijn schrijven d.d. 19 Maart 1946 No. B174 beschouwd kan worden, mocht ik ontvangen.

Ik betreur het, dat Uw schrijven werd verzonden, zonder dat eerst een bespreking met Mr. L. Einthoven heeft plaats gevonden, gelijk toch was afgesproken in de ooksin Uw brief vernaelde bijeenkomst van 28 Maart, welke te Uwen Departement te plaats vand. Een dergelijk onderhoud zou naar mijn vaste overtuiging veel kunnen bijdragen tot een goede oplossing in concreto dezor aangelegenheid. Mocht Gij daartoe alnog willen overgaan, zoo zou ik dit ten eerste toejuichen.

Dat Gij in principe een scheiding tusschen het werk van den Buitenlandschen Inlichtingendienst en van de Internationale Rechts- en Politiehulp gewenscht zocht, kan ik mij begrijpen, al zij volgens mijn informatie in die gevallen, waarin tijdens den oorlog dese functies gecombineerd waren - zulke in tegenstelling tot wat Gij in Uw brief omtrent die oorlogspractijk vermeldt - uit hoofde van die combinatie geen moeilijkheden ontstaan.

Het wil mij echter voorkomen, dat de vraag, of een combinatie mogelijk is en zoo ja met wien (den functionaris van B.I. of een anderen functionaris ter plaatse) in principe beslist moet worden door het Hoofd van de Diplomatieke Zending. Dese kan ook naar zijn meening alleen beoordeelen of het werk, voor de Internationale Rechts- en Politiehulp te doen, een volledige dagtaak vormt, hetzij alleen op dit moment, dus aflopend, hetzij permanent. Het zwaartepunt van de beslissing komt dus m.i. te berusten bij het Hoofd van de Diplomatieke Zending.

Wat ten slotte het, aan het slot van Uw schrijven gegeven overzicht van de taak van den door U gedachten ambtenaar, belast met de Internationale Rechts- en Politiehulp, betreft - zoo zou ik daarop de volgende kantteekeningen willen maken:

1. " Deze ambtenaar verleent bijstand aan en legt contact voor " de opeporing in het buitenland van personen, die in of " ten nadeele van Nederland strafbare feiten hebben gepleegd."

Ops.: Het verlenen van "bijstand" aan de opeporing in het buitenland wil mij niet juist voorkomen, daar de buitenlandse politie zelfstandig optreedt en geen vreemde inmenging duldt.

2. " hij verleent steun en introductie voor Nederlandsche " politieambtenaren, die naar het buitenland gaan voor " onderzoek in loco."

Ops.: De Nederlandsche politieambtenaren kunnen bij hun collega's in het buitenland slechts worden geïntroduceerd. Zij kunnen daar geen onderzoek instellen, aangezien zulke niet wordt toegestaan en kunnen aan de buitenlandse politie slechts een daartoe strekkend verzoek doen. (Zie Blad 2)

30 April 1946.

S/L. 9283.

BLAD 2.

3. " hij is tusschenpersoon voor Justitie in verband met
" aanvragen tot uitlevering van verdachte of bereids
" veroordeelde personen of met aanvragen tot strafver-
" volging in het buitenland van daders van in of ten na-
" deele van Nederland gepleegde strafbare feiten (geval-
" len, waar geen uitlevering mogelijk is)"

Opm.: Het wil mij voorkomen, dat ook deze bemiddelende
taak, evenals voor den oorlog zonder bezwaar door
onze normale diplomatieke kanalen kan worden uit-
gevoerd.

4. " hij adviseert mede, namelijk voor wat betreft eventueele
" crimineele antecedenten, ten aanzien van degenen, die
" een Nederlandsch paspoort of verlenging daarvan aanvra-
" gen aan Nederlandsche Ambassadeurs, Gezanten of Consuls,
5. " hij adviseert mede, namelijk voor wat de crimineele ante-
" cedenten betreft, ten aanzien van vreemdelingen, die een
" Nederlandsch visum aanvragen aan Nederlandsche Ambassa-
" deurs, Gezanten of Consuls."

Opm.: Belangrijker nog dan deze adviezen, betreffende de
crimineele antecedenten, wil mij voorshands het ad-
viseeren omtrent de politieke antecedenten voorkomen.
Dit laatste kan juist weer niet door de door U voor-
gestelden ambtenaar geschieden.

6. " Hij draagt zorg, dat de contacten van buitenlandsche Jus-
" titie- en politie-instanties met de gelijke instanties in
" Nederland zoo aangenaam mogelijk blijven."

Opm.: Deze taak maakt m.i. een onderdeel uit van de bemidde-
lende functie in 1, 2 en 3 door U genoemd.

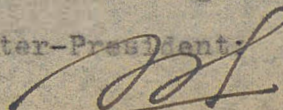
Uw punten 7 en 8 (het zich onthouden van B.I.-werk en het
doorgeven van inlichtingen, welke voor B.I. van belang kunnen
zijn) zijn meer instructies aan den door U gedachten afzonder-
lijken Justitie-ambtenaar dan taken, welke pleiten voor de in-
stelling van zulk een aparten ambtenaar en geven mij derhalve
tot geen opmerkingen aanleiding.

Nadere beschouwing van de door U opgesomde taken, welke voor
een afzonderlijken Justitie-ambtenaar op de buitenlandsche pos-
ten zouden zijn weggelegd, kan er mij derhalve niet van overtuigen,
dat hiervoor in het algemeen gesproken aanleiding zou be-
staan. Dit neemt niet weg, dat ik mij in bijzondere gevallen,
en dan speciaal voor de overgangsperiode, waarin wij nog steeds
verkeeren, kan voorstellen - doch dit dan ter beoordeeling van
het Hoofd van de Diplomatieke Zending - dat zulk een ambtenaar
wel zin heeft.

Copie van dit schrijven zend ik aan mijn Ambtgenoot van
Buitenlandsche Zaken.

Van Justitieminister

De Minister-President:

F/He.

16.4.1946.

U 28 a - C 46.

Naar aanleiding van den brief van 3 April 1946, Nr. A 46/46, Kabinet Geheim, van den Minister van Justitie aan mij, welken brief ik U in afschrift heb toegezonden, overhandig ik U hiernevens concept-brief van den Minister-President aan zijn aabtgeneot bij Justitie.

Daarin ware nog in te vullen de datum en het nummer van den brief welke oorspronkelijk over dit onderwerp van den Minister-President aan den Minister van Justitie is uitgezonden.

De Regeeringscommissaris
in Algemeenen Dienst

Mr. C. L. W. Fock.

Aan den Secretaris-Generaal van het
Ministerie voor Algemeene Oorlogvoering
van het Koninkrijk,
Plein 1813, Nr. 4,
's-Gravenhage.

Concept-brief.

Ik moge U verwijzen naar Uw brief van 3 April 1946, Nr. A 46/46, Kabinet Geheim, betreffende de internationale rechts- en politiehulp, gericht aan den Regeeringscommissaris in Algemeenen Dienst. Ik beschouw dezen brief als een antwoord op mijn schrijven dd.

Ik kan niet nalaten mijn bevreemding uit te drukken over de wijze van behandeling van de onderhavige kwestie. Immers heeft Mr. Fock bij zijn bespreking op Uw Ministerie duidelijk te kennen gegeven, dat hij slechts zijdelings geïnteresseerd was in de oplossing van het vraagstuk. Bovendien werd met den Secretaris-Generaal van Uw Departement de afspraak gemaakt, dat, alvorens definitieve stappen zouden worden genomen, als uiteengezet in Uw brief aan Mr. Fock, een nadere bespreking zou plaatsvinden met den Kolonel Einthoven, daar de werkzaamheden van zijn dienst het nauwste samenhangen met de activiteiten op het gebied van internationale rechts- en politiehulp.

Ik kan mij niet aan den indruk onttrekken, dat de plaatsing van ambtenaren, als door U voorzien, aan onze buitenlandsche vertegenwoordigingen onnoodig is en slechts kan leiden tot duplicatie van werkzaamheden, alsmede een bron kan zijn van onnoodige wrijving. Ik moet dan ook volledig het standpunt, neergelegd in mijn brief handhaven en meen, dat ook na kennisgeving van Uw uiteenzetting in den brief aan Mr. Fock mijn visie niet is weerlegd.

Ik heb mij doen voorlichten omtrent de hoeveelheid werkzaamheden, verbonden aan de functie, zooals door U gedacht, en ben tot de overtuiging gekomen, dat deze in geen velden of wegen een dagtaak zullen vormen.

Indien ik de punten aan het eind van Uw brief aan Mr. Fock naga, zoo zou ik te dezen de volgende opmerkingen willen maken, daarbij de nummering in Uw brief gebruikt volgende :

1. Van bijstand verlenen aan de politie in het buitenland kan geen sprake zijn, aangezien deze autonome na-opsporingen verricht.
2. Deze taak beperkt zich tot de incidenteele introductie van Nederlandsche politie-ambtenaren bij hun collega's in het buitenland. Deze Nederlandsche politie-ambtenaren zullen daar geen onderzoek in loco instellen, aangezien zulks niet wordt toegestaan en zullen slechts het verzoek doen aan de buitenlandsche politie om dit onderzoek voor hen te willen doen.
3. Dit is naar mijn meening een taak, die zonder bezwaar door onze normale diplomatieke kanalen kan worden uitgevoerd.
- 4 en 5. De adviezen ten aanzien van crimineele antecedenten zijn naar mijn meening vooralsnog veel minder belangrijk dan ten aanzien van de politieke antecedenten der personen in kwestie. Dit laatste kan niet door de door U voorgestelde ambtenaren worden gedaan.
6. Deze taak ligt opgesloten in de punten 1, 2 en 3.
- 7 en 8. Behoeven geen verdere toelichting.

Resumerend zou ik alsnog U in overweging willen geven om deze kwestie nader te bezien en te bespreken met den Kolonel Einthoven.

Afschrift van dit schrijven zend ik aan mijn ambtgenoot van Buitenlandsche Zaken.

De Minister-President

Aan den Minister van Justitie,
te
's-Gravenhage.

MINISTERIE
VOOR ALGEMEENE OORLOGVOERING
VAN HET KONINKRIJK

's-Gravenhage,
Plein 1813 No. 4

9 April 1946.

Antwoord te richten aan den
Regeringscommissaris in
Algemeenen Dienst.
Plein 1813, Nr. 4. Den Haag

U 28 b - C 67.

Naar aanleiding van ons onderhoud van afge-
loopen Zaterdag zend ik U hiernevens afschrift
van den brief van 3.4.1946, A 46/46, Kabinet Geheim
van den Minister van Justitie.

De Secretaris-Generaal van het Departement
Algemeene Oorlogvoering van het Koninkrijk heeft
mij verzocht deze week een concept-brief te willen
ontwerpen, die door den Minister-President aan den
Minister van Justitie zal worden gezonden naar aan-
leiding van het onderhavige onderwerp.

Ik zou het op prijs stellen, alvorens dit
concept te ontwerpen, indien U mij Uw meening hier-
omtrent zoudt willen doen toekomen.

De Regeringscommissaris
in Algemeenen Dienst

Mr. C. L. W. Fock.

Aan den Kolonel Mr. L. Einthoven,
Bureau Nationale Veiligheid,
Badhuisweg,
Scheveningen.

B
A
I
N
I
J

5 April 1946.

28 a - C 46.

Nota aan den Secretaris-Generaal van het
Departement voor Algemeene Oorlogvoering
van het Koninkrijk.

In rijzen
Hiernevens bied ik U aan afschrift van een brief
dd. 3 April A 46/46 van den Minister van Justitie.

Het is wel heel merkwaardig dat deze kwestie be-
handeld wordt in een brief aan mij, waar zij aange-
seden is in een brief van den Minister-President,
bovendien zou nader mondeling overleg met den
Kolonel Einthoven plaats hebben gevonden, hetgeen
niet is geschied.

Ik zal gaarne vernemen op welke wijze deze
kwestie verder zal worden behandeld en of mijner-
zijds den Minister van Justitie nog zal worden
geantwoord.

De Regeeringscommissaris
in Algemeenen Dienst

Mr. C.L.W. Fock.

Ministerie voor Algemeene Oorlogvoering
van het Koninkrijk
Plein 1813 No. 4
's-Gravenhage.

AFDEELING POLITIE

's-GRAVENHAGE.

3 APR. 1946

BUREAU: Kabinet

Raamweg 47

Tel.

No. A 46/46 Kabinet Geheim

Onderwerp:

Men wordt verzocht bij de aanhaling van dit schrijven, Afdeeling, Bureau, dagteekening en nummer te vermelden.

Internationale Rechts- en Politiehulp.

Bijlagen:

ag AOK - 5/4 28 a
ag BNV - 9/4 28 b
ag AOK - 10/4 28 a
met commentaar ag. Minister Justit

Ter bevestiging van ons onderhoud, hetwelk in aanwezigheid tevens van den Minister van Buitenlandsche Zaken op 22 Mrt. 1946 plaats vond, moge ik U HoogEdelGestrenge hierbij nog doen toekomen een overzicht van de verkregen resultaten.

Van de zijde van het Ministerie van Justitie werd naar voren gebracht, dat het in principe wenschelijk was om het werk van de Internationale Rechts- en Politiehulp en het werk van den B.I. wat taken en personen betreft te scheiden en wel omdat de aard en het karakter van het B.I.werk een geheele andere is, dan dat van Internationale Rechts- en Politiehulp, welk werk door een functionaris meer gespecialiseerd op het terrein van politiewerkzaamheden dient te worden verricht. Bovendien moet een B.I. functionaris zich meer vrijheden kunnen veroorloven, dan de Minister van Justitie kan laten verrichten, zoodat het in dat opzicht ook niet gewenscht is door een en dezelfde persoon beide taken te laten verrichten.

In de practijk van den oorlog heeft dit inderdaad moeilijkheden opgeleverd.

Een oplossing kan worden gevonden, doordat een functionaris van de Ambassade, Gezantschap of Consulaat, die ook nog andere werkzaamheden verricht, wordt aangewezen om speciaal contact-ambtenaar te zijn voor de Internationale Rechts- en Politiehulp. De Chef de poste, de situatie in het vreemde land goed kennende, zal dan uitmaken of dit werk door een B.I. functionaris kan worden verricht.

Daar waar een ambtenaar een dagtaak aan het werk van de Internationale Rechts- en Politiehulp zou hebben, dient een aparte contact-ambtenaar ten bate van Justitie te worden aangewezen.

Zoowel mijn Ambtgenoot van Buitenlandsche Zaken als U HoogEdelGestrenge konden zich met het hierboven voorgestelde vereenigen.

Met mijn Ambtgenoot van Buitenlandsche Zaken zal ik
-thans-

AAN:

den Regeeringscommissaris in Algemeenen Dienst, Mr. FOCK,
Ministerie van Algemeene Oorlogsvoering,
Plein 1813, no. 4,
's - G R A V E N H A G E.

Datum 12 April 1946.
Date

SCHIEVENINGEN, Huize Royal.

Nr. *Kab. 240/46*

Onderwerp
Subject
Bijlagen
Enclosures
Typ. MR
Dict.

AAN:

den HoogEdelGestrengen Heer
Mr. C. L. W. Fock,
Regeeringscommissaris in
Algemeenen Dienst,
Plein 1813, No. 4,
's - G r a v e n h a g e.

ONTVANGEN: *15-4-46*
DOSSIER: *C 67*
AGENDA No. *20e*

Zie 28d

kg

Naar aanleiding van Uw schrijven van 9 dezer, Nr. U 28 b - C 67, heb ik de eer U HoogEdelGestrenge het navolgende te berichten.

De vertegenwoordiger van B.I. in het buitenland is m.i. de aangewezen instantie om met de politie-autoriteiten contacten te onderhouden. Hij moet met de hogere functionarissen van de Sûreté Nationale te Parijs, de Sûreté de l'Etat te Brussel en Special Branch van Scotland Yard doorlopende en nauwe verbindingen hebben uit hoofde van zijn functie van inlichtingen-officier. Het zou een zuivere doublure worden als daarnaast nu nog een andere verbindingsofficier met dezelfde instanties aan de Ambassade werd toegevoegd.

Los van de onnoodige kosten aan zoo'n doublure verbonden is er het gevaar, dat ondanks ieder verbod van boven af de man van Justitie, indien dit geen lui aard is, toch op het inlichtingen gebied werkzaam zal zijn. Hij kan n.l. onmogelijk voldoende werk hebben aan de taak omschreven in de punten 1 t/m 6 van den ministrieelen brief.

Uit eigen ervaring is mij bekend, dat de contacten met het buitenland voor crimineele aangelegenheden niet zoo veelvuldig zijn, dat daardoor een aparte man van Justitie gewettigd zou zijn.

De kwaliteit van de a.s. B.I. officieren is van dien aard, dat zij gemakkelijk het eenvoudige werk omschreven in den brief van den Minister van Justitie erbij kunnen doen. Veel van dit werk zal door klerken personeel kunnen worden voorbereid.

Ik vrees niets zoo zeer als de concurrentie van Nederlandsche ambtenaren op de buitenlandsche "inlichtingen-markt" waardoor onder de buitenlandsche autoriteiten de grootste verwarring zal ontstaan en de Nederlandsche Security, die het gedeeltelijk van buitenlandsche inlichtingen moet hebben, aanzienlijke gevaren loopt.

Het Hoofd van het
BUREAU NATIONALE VEILIGHEID
de Kolonel

L. Einthoven

Mr. L. Einthoven.

thans in overleg treden t.a.v. de aan te wijzen contactambtenaren voor Internationale Rechts- en Politiehulp.

Ik moge U hieronder nog een overzicht geven wat naar mijn meening de taak is van den ambtenaar, belast met de Internationale Rechts- en Politiehulp.

1. Deze ambtenaar verleent bijstand aan en legt contact voor de opsporing in het buitenland van personen, die in of ten nadeele van Nederland strafbare feiten hebben gepleegd,
2. hij verleent steun en introductie voor Nederlandsche politieambtenaren, die naar het buitenland gaan voor onderzoek in loco,
3. hij is tusschenpersoon voor Justitie in verband met aanvragen tot uitlevering van verdachte of bereids veroordeelde personen of met aanvragen tot strafvervolgung in het buitenland van daders van in of ten nadeele van Nederland gepleegde strafbare feiten (gevallen, waar geen uitlevering mogelijk is),
4. hij adviseert mede, namelijk voor wat betreft eventueele crimineele antecedenten, ten aanzien van degenen, die een Nederlandsch paspoort of verlenging daarvan aanvragen aan Nederlandsche Ambassadeurs, Gezanten of Consuls,
5. hij adviseert mede, namelijk voor wat de crimineele antecedenten betreft, ten aanzien van vreemdelingen, die een Nederlandsch visum aanvragen aan Nederlandsche Ambassadeurs, Gezanten of Consuls,
6. hij draagt zorg, dat de contacten van buitenlandsche justitie en politie-instanties met de gelijke instanties in Nederland zoo aangenaam mogelijk blijven,,
7. hij onthoudt zich van alles wat zich beweegt op het terrein van den militairen of civielen inlichtingendienst.
8. inlichtingen welke voor den vertegenwoordiger van B.I. van belang kunnen zijn geeft hij onmiddellijk door. Hij streeft naar zoo goed mogelijke samenwerking.

De Minister van Justitie,

Koefner

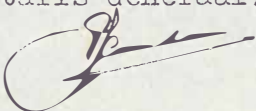
MINISTERIE
VOOR ALGEMEENE OORLOGVOERING
VAN HET KONINKRIJK

's-Gravenhage, 20 Maart 1946
Plein 1813, No. 4

S/Be No. 8175

Hierbij zend ik U te Uwer
orientatie een afschrift van het door
mij aan Zijne Excellentie den Minister
van Justitie gezonden schrijven.

De Minister-President, tevens belast met
de Algemeene Oorlogvoering
van het Koninkrijk,
namens dezen,
De Secretaris-Generaal:

Den WelEdelgestrengen Heer
Mr. J.A. Fruin
Bureau Nationale Veiligheid
Badhuisweg
Scheveningen.

1 bijlage.

19 Maart 1946

S/De No. 8174.

Naar aanleiding van een gesprek, dat Mr. J. J. G. Goossen, Referendaris te Uwen Departemente en belast met de dagelijksche leiding van de Politiebuitendiensten, vallende onder Uw Ministerie, met den Secretaris-Generaal van mijn Ministerie mocht hebben, vond dezer dagen een bespreking plaats, waarbij behalve de genoemde Heeren tevens aanwezig waren het Hoofd van het onder mijn Ministerie ressorteerende Bureau Nationale Veiligheid in liquidatie, Kolonel Mr. L. Einthoven met Mr. J. A. Fruin, alsmede het Hoofd van den Buitenlandschen Inlichtingendienst, Mr. C. L. . Fock en ten slotte het Hoofd van den onder onzen Ambtgenoot van Financien ressorteerenden Centralen Vermogensopsporingsdienst, de Heer B. G. Appeldoorn.

Het doel van deze bespreking was om onder oogen te zien de mogelijke coordinatie van de werkzaamheden der verschillende hierboven genoemde diensten in het buitenland. In theorie laat het zich immers denken, dat elk dezer diensten met een eigen vertegenwoordiger in het buitenland gevestigd zou zijn. Dit is evenwel in strijd met de efficiency welke betracht moet worden en leidt tot een overbezetting onzer ambassades en Gezantschappen, terwijl ook de buitenlandse Regeeringen, naar de practijk reeds heeft getoond, ongaarne deze uitgebreide Nederlandsche vertegenwoordigingen zien. Vandaar genoemd streven om te komen tot coördinatie.

In genoemde bespreking is gebleken, dat deze coördinatie in feite reeds is bereikt in Lissabon en tockholm, alwaar de vertegenwoordigers van B.I. tevens kunnen optreden ten behoeve van de andere hierbovengenoemde diensten, waarbij ten aanzien van de onder U ressorteerende positioneële en justitieële taken aanstonds moge worden opgemerkt, dat de aan het Gezantschap verbonden B.I.-vertegenwoordiger zich uiteraard beperkt tot het leggen van de door de Nederlandsche politie- en justitie-autoriteiten gewenschte contracten en zich niet zèlf met deze werkzaamheden inlaat. Een overeenkomstige werkwijze was voor den oorlog gebruikelijk en wakte toen ook tot aller tevredenheid. Ook voor het verschaffen van bepaalde, door de Nederlandsche politie en justitie-autoriteiten, gewenschte inlichtingen kan van dezen B.I. vertegenwoordiger gebruik gemaakt worden.

Voor Parijs en Brussel bleek eveneens een eenvoudiger oplossing bereikbaar te zijn. Wat Brussel betreft, mocht ik U reeds bij schrijven van 7 Maart 1943 berichten. Een liquidatie van den onder U ressorteerenden Politiebuitendienst aldaar, van welke het Hoofd, Maj. H. den Hertog, inmiddels naar Nederlandsch Indië was vertrokken, bleek reeds in Uw voornemen te liggen en wordt, naar de Heer Goossen mededeelde, bereids geëffectueerd.

Aan den Minister van Justitie
's-Gravenhage.

18 Maart 1946

S/Be No. 8174.

De eenige post, waarbij de zaak wat gecompliceerder van aard is, bleek Londen te zijn. Het is op de situatie te Londen, dat ik in dit schrijven in het bijzonder zou willen ingaan.

Te Londen is de situatie naar de meening van de in den aanhef van dit schrijven genoemde Heeren aldus, dat zich daar bevinden een Afdeling van Uw Ministerie van Justitie, waarvan het Hoofd is Mr. W. de Jager en de Politiebuitendienst, welke onder Leiding staat van H. Baron Steengracht van Moyland.

De taak van de onder Mr. de Jager ressort Afdeling van Uw Ministerie zou in de eerste plaats omfattende werkzaamheden in verband met het Koninklijk Besluit van 24 Mei 1940, staatsblad 11 en voorts uit z.g. Safe-Haven-werkzaamheden bestaan. Naar mijn overtuiging behooren eerstgenoemde werkzaamheden niet door een dienst van Uw Ministerie te worden verricht, doch behooren zij te ressorteeren onder onzen ambtgenoot van Financien. Hetzelfde is het geval met de Safe-Haven-werkzaamheden. Deze behooren direct te ressorteeren onder het Hoofd van den Centralen Vermogensopsporingsdienst, welke Dienst immers bij uitsluiting met dit soort werkzaamheden is belast.

Voor zoover bekend, bestaan de werkzaamheden den Politiebuitendienst te Londen uit:

- a) het onderhouden van het contact met de Engelsche Veiligheidsautoriteiten,
- b) het onderhouden van het contact met de Engelsche Politieautoriteiten in verband met internationale rechtshulp en politiehulp,
- c) het verstrekken van adviezen in verband met door buitenlanders ingediende aanvragen tot het verkrijgen van Nederlandsche reisvisa,
- d) werkzaamheden, die worden verricht in verband met het feit, dat zich in Engeland ruim 500 Nederlanders in detentie bevinden. Deze Nederlanders zijn door de geallieerde expeditielegers gedurende den veldtocht door Frankrijk in 1944 gevangen genomen en naar Engeland overgebracht.

In vorenbedoelde bespreking kwam men tot de conclusie, dat laatstgenoemde taak veel efficiënter in Nederland kan worden verricht door het Bureau Nationale Veiligheid, welk Bureau juist met het verwerken van dergelijke gedetineerden is belast en daartoe over een geschikte staf van ter zake kundig personeel beschikt.

Wat de onder a) genoemde taak betreft, zijn ernstige bezwaren gerezen bij het Hoofd van het Bureau Nationale Veiligheid over de wijze, waarop deze door den Politiebuitendienst tot nu toe werd uitgeoefend. Vast is komen te staan, dat, ofschoon herhaaldelijk gevraagd, nimmer inlichtingen op dit gebied door den Dienst van Baron Steengracht van Moyland zijn verstrekt. Derhalve ziet het Bureau Nationale Veiligheid zich verplicht een officier te Londen bij de Britsche Veiligheidsinstanties te detacheren, die in staat zal zijn dit zeer belangrijke werk tijdelijk naar behooren te vervullen, totdat de Buitenlandsche Inlichtingendienst een verbindingsofficier te Londen zal hebben.

19 Maart 1946

S/Be No. 8174

Wat de sub b) genoemde taak aangaat, welke taak bestaat uit het onderhouden van contact met de Engelsche politie-autoriteiten, zoo werd deze niet van zoodanigen omvang geacht, dat zij niet tevens door den bedoelden officier zou kunnen worden verricht.

Wat ten slotte de sub c) genoemde werkzaamheden, welke in verband met de door buitenlanders ingediende verzoeken tot het verkrijgen van Nederlandsche reisvisa moeten worden verricht, betreft - ook deze zouden aanvankelijk door den officier van het Bureau Nationale Veiligheid en later door den verbindings-officier van den Buitenlandschen Inlichtingendienst kunnen worden verricht. Over de juiste regeling dezer werkzaamheden in verband met de eischen der Nationale Veiligheid hoop ik binnen niet al te langen tijd in overleg met mijn Ambtgenoot van Buitenlandsche Zaken een bespreking te doen plaatsvinden.

De conclusie bij bovengenoemde bespreking was dan ook, dat evenmin als te Parijs, Brussel, Lissabon en Stockholm, ook de Politiebuitendienst te Londen geen reden van bestaan meer heeft en de door dezen Dienst verrichte werkzaamheden deels naar Nederland behooren te worden overgebracht, deels door anderen behooren te worden verricht. Deze Dienst zou dan ook zonder eenig bezwaar kunnen worden opgeheven.

Het is hier wellicht ook de plaats om te Uwer kennis te brengen een ernstige grief, welke in meergenoemde bespreking naar voren is gebracht/Baron teengracht van Moyland.

Het zal U bekend zijn, dat de werkzaamheden, welke sedert eind 1942 vanuit Groot Brittannië door het Bureau Inlichtingen werden verricht, vóór dien tijd onder den Politiebuitendienst ressorteerden, welke toen een anderen naam droeg. Door dezen Dienst is dan ook een niet onbelangrijk aantal geheime agenten naar Nederland uitgezonden.

Ondanks het feit, dat het Bureau Inlichtingen reeds geruimen tijd voor beëindiging der krijgsverrichtingen heeft aangedrongen op ter beschikking stelling van de persoonlijke gegevens, onder meer benodigd voor de opsporing van deze agenten en het effectueeren van een financieele regeling te hunnen behoeve respectievelijk ten behoeve van hunne nabestaanden, heeft Baron teengracht van Moyland deze gegevens nooit verstrekt. Het zou de werkzaamheden van het Bureau Inlichtingen, dat belast was met de financieele afwikkeling t.a.v. deze agenten of hunne nabestaanden aanmerkelijk hebben vergemakkelijkt, indien Baron Steengracht van Moyland zich van deze plicht wel had gekweten. Zoodanig is, heet, aangezien er geen regeling bleek te bestaan t.a.v. salarissen, uitkeeringen bij overlijden enz. van deze agenten, het Bureau Inlichtingen uiteindelijk een voorstel gedaan op welke wijze de financieele verplichtingen waren af te wikkelen naar aanleiding waarvan echter tot op heden nog geen betalingen schijnen te zijn verricht. Indien Uwerzijds de afwikkeling dezer

Itager
Aan den Minister van Justitie
1's-Gravenhage.

19 Maart 1946

S/Be No. 8174

aangelegenheid zou kunnen worden bevorderd, zou daarmede een belangrijke sociale verplichting eindelijk worden nagekomen.

In verband met den aard van het in dit schrijven behandelde onderwerp zond ik afschrift hiervan aan onzez Ambtgenooten van Buitenlandsche Zaken, Financien en Oorlog.

De Minister-President:

Aan den Minister van Justitie
's-Gravenhage.

Aanwezig

de secretaris generaal van het departement Mr van ANGEREN

de heer de JAGER

Jhr STEENGRACHT VAN MUYLAND

de heer GOOSSENS

Majoor de HERTOOG

Kapitein JHR LOUDON

Kapitein van BRINK

Ritmeester DYCKMEESTER

Kapitein BAKKER

.....

Op deze bijeenkomst zette de ~~gm~~ secretaris generaal van Justitie uiteen dat hij een justitioneële en economische inlichtingendienst oprichtte. Voorloopig zou hij de leiding op zich nemen, maar door zijn drukke werkzaamheden zou het hem niet mogelijk zijn dat te blijven doen. De heer GOOSSENS zou zich er dan mee belasten. Dit alles was zeer noodzakelijk omdat het B.N.V. blijk had gegeven van verregeaande onbekwaamheid. Op deze manier zou getracht worden om de dienst die zoo prettig liep toen de overste DERKSEMA nog de leiding had weer in goede banen te leiden. De bijeenkomst ging toen over in een becritiseering van het B.N.V.. De volgende punten kwamen daarbij naar voren

- 1 Mr ROADS(?) zou gezegd hebben "I backed the wrong horse"
- 2 Het BNV kostte ongeveer 1 000 000 per maand
- 3 De visa stempels door het BNV afgegeven hadden geenerlei waarde. Deze werden afgegeven door onbekwame en onkoopbare individuen.
- 4 Brieven door den minister gericht aan het BNV werden niet beantwoord.
- 5 De houding van den kolonel EINTHOVEN ten aanzien van den majoor HERTOOG en den kapitein LOUDON was schandelijk.
- 6 Het was gebleken dat onder de personen die goedgekeurd waren door het BNV voor de officiers-opleiding 2 SS ers zaten.
- 7 Daardoor bestond in het buitenland geen vertrouwen in het BNV
- 8 Zonder uitzondering zaten in het BNV personen die ter zake onbekwaam waren
- 9 Een dossier opgemaakt door een rijksrechercheur werd door het BNV opgevraagd zonder dat de opsteller gehoord werd.
- 10 Het bureau van het BNV te Parijs onder WEIDNER was schandelijk.

De nieuwe dienst zou dus opgebouwd worden met de oude beproefde krachten van het bureau DERKSEMA, onder leiding van den heer GOOSSENS, die op zijn beurt weer zou reedsceeren onder de heer de BLEGOURT, de nieuw te benoemen directeur generaal van politie.

De majoor de HERTOOG zou in BRUSSEL blijven om het contact met de Belgen te onderhouden. De kapitein LOUDON zou in de rang van Majoor overgaan naar het departement van Justitie, en zou het contact met de Amerikaansche diensten opnemen. De majoor de HERTOOG zette uiteen dat hij de zaak er bij neer zou smijten wanneer deze dienst onverhoopd onder een ander departement zou vallen.

De kapitein BAKKER zal binnenkort voor deze dienst naar Zuid-Amerika vertrekken. De vertegenwoordigers van BI werden verzocht hun stukken zooals gebruikelijk was

stuurden aan den heer de JAGER op te zenden. Het was den majoor DE HERTOEG niet duidelijk wat de kapitein SPEYER in BRUSSEL uitvoerde.

De dienst moest volgens den secretaris generaal geheel afgescheiden zijn van het departement van Oorlog. Oorlog moet zijn werk laten doen door militaire attaches. De ritmeester DIJKMEESTER vroeg aan den heer DE JAGER een afschrift van de notulen van deze vergadering, maar deze had de heer GOOSSENS meegenomen naar den HAAG.

De vertegenwoordigers van BI hebben weinig of niets op deze vergadering gezegd, omdat zij van deze zaken niet op de hoogte waren. Bovendien leven zij in de veronderstelling dat BI zeer binnenkort wordt opgeheven. Wanneer de secretaris generaal van justitie hen verteld hoe de dienst in de toekomst geregeld zal worden, meenen zij dat het niet aan hen is om daar critiek op uit te oefenen.

De vertegenwoordigers van BI waren zeer verbaasd toen ik hen vertelde dat de secretaris generaal binnenkort ontheven zou zijn van deze functie. Op de vergadering was dat heelemaal niet gebleken.

Bij deze vergadering was de overste DERKSEMA niet aanwezig. Hij bevond zich echter in het aangrenzende vertrek. Van te voren had de overste DERKSEMA een onderhoud met den kolonel VAN DER PLASSCHE

Londen 25 Oct 1945

Bij mijn bezoek in Londen kwam ik toevallig te weten dat er een bijeenkomst op het departement van Justitie zou zijn, waar eenige dingen besproken zouden worden, die mij wel interesseerden. Naar aanleiding van hetgeen DIJKMEESTER en VAN BRINK mij verteld hebben over deze vergadering, heb ik bijgaand rapportje gemaakt. Mijn poging om de notulen van deze vergadering in handen te krijgen zijn heelaas niet gelukt.

De vertegenwoordigers van BI hebben niet het standpunt ingenomen dat ongetwijfeld door het Hoofd BI zou zijn ingenomen.

Van Brink en Dijkmeester zijn niet voldoende op de hoogte om tegen de beweringen die daar geuit werden, ook maar iets in te brengen. Hierbij is mij wederom gebleken hoe noodzakelijk is dat de vertegenwoordigers van het bureau in het buitenland niet alleen een behoorlijke instructie nodig hebben, maar dat zij ook op de hoogte moeten worden gehouden van de belangrijkste punten die hun werkzaamheden betreffen. Nu doet zich heelaas het ongelukkige geval voor dat speciaal van Brink geheel los is komen te staan van BI. Voor hem is BI slechts een vage klank uit lang vervlogen tijden. Hij hoort n.l. nooit iets uit Wassenaar. Het komt me zoo nu en dan ongelooflijk voor dat dezelfde fouten die jaren lang gemaakt zijn ten aanzien van agenten die ~~in~~ in bezet gebied zaten, nu weer gemaakt worden ten aanzien van de vertegenwoordigers in het buitenland. Het moet dan ook geen verbazing wekken dat van Angeren e.s. nu trachten onze vertegenwoordigers voor hun zaak te winnen.

veender
Het wordt zoo langzamerhand wel tijd dat BI, dat zich er op beroemt *ervaring* dat het een van de weinige instanties is, die ~~maximaal~~ veel ~~praktijk~~ heeft opgedaan gedurende de oorlogsjaren, een van de allereerste beginselen althans in de praktijk weet te brengen.

Naar aanleiding van hetgeen ik dezer dagen hier gezien heb, zou ik gaarne ter zijner tijd nog eens van gedachte willen wisselen.

de reserve majoor

(L.POT)